

PROTOKÓŁ nr 15/2021
z posiedzenia
Komisji Kultury i Promocji
Rady Miejskiej w Radomiu
z dnia 19.01.2021r

Na posiedzeniu obecni byli Członkowie Komisji zgodnie z listą obecności, która stanowi załącznik do niniejszego protokołu. Posiedzenie otworzyła **Pani Ewa Czerwińska** Przewodnicząca Komisji, która powitała wszystkich Członków Komisji.

Przewodnicząca Komisji przedstawiła porządek posiedzenia. Są z nami przedstawiciele Społecznego Komitetu budowy pomnika poświęconego protestowi robotników radomskich zakładów w czerwcu 1976 roku. Ja proponuję, aby jako pierwszy omówić punkt 5 posiedzenia Komisji. Radni jednogłośnie przyjęli porządek posiedzenia z uwzględnieniem propozycji Przewodniczącej Komisji Ewy Czerwińskiej.

Porządek posiedzenia:

1. Przyjęcie protokołu Nr 14 Komisji Kultury i Promocji.
2. Przyjęcie sprawozdania z prac Komisji za 2020 rok.
3. Przyjęcie planu pracy Komisji na 2021 rok.
4. Omówienie i zaopiniowanie projektów uchwał na sesję Rady Miejskiej w Radomiu.
5. Zaopiniowanie wniosku o budowę pomnika poświęconego protestowi robotników radomskich zakładów w czerwcu 1976 roku, złożonego przez Społeczny Komitet Budowy Pomnika Radomskiego Czerwca 76.
6. Zaopiniowanie wniosku w sprawie powołania Zespołu Ekspertckiego ds. Opracowania Systemu Znaków i Symboli Samorządowych Miasta Radomia
7. Rozpatrzenie pism, które wpłynęły do Komisji.
8. Sprawy różne.

Ad- pkt 5 Przewodnicząca Komisji udzieliła głosu **Panu Stanisławowi Kowalskiemu – Przewodniczącemu Społecznego Komitetu Budowy Pomnika Radomskiego Czerwca 76** z prośbą o kilka słów dotyczących koncepcji. Pan Stanisław Kowalski przedstawił makietę pomnika Czerwca 76 – powiedział zwracamy się do Państwa z prośbą o zaopiniowanie naszej koncepcji. Tam, gdzie jest kamień nie chcemy nic ruszać. Miejsce jest bardzo dobre, w chwili obecnej mamy jako Społeczny Komitet Budowy Pomnika zawartą umowę z Panią dyrektorem Zespołu Szkół Samochodowych i otrzymaliśmy pełne prawo do dysponowania fragmentem terenu na którym chcielibyśmy, aby stanął pomnik. Tutaj radomianie mogliby podziwiać i mieliby okazję odnaleźć chwile wytchnienia w cieniu historii. Bardzo nam zależy na pozytywnej opinii Komisji, chcieliśmy zdążyć, aby na 45 rocznicę pomnik powstał, ale pandemia i to, że wielu z nas zachorowało nie udało się, niestety w 2020 roku 5 -iu z nas odeszło. Radom jako jedyne miasto nie ma pomnika upamiętniającego to wydarzenie. Byłby to wielki ukłon w stronę komitetu. Nasze serca biją w tym kierunku. Prosiłbym państwa o wyrażenie zgody –

pozytywne zaopiniowanie przez Komisję Kultury, a wtedy byłaby szansa aby na 46 rocznicę ten pomnik powstał, miejsce fajne, to jest nasza historia i prośba o przychylenie się do naszej prośby. **Radny Tomasz Gogacz** – czy to jest uzgodnione ze szkołą?, czy to jest na piśmie? **Pan Stanisław Kowalski** – tak, uważamy, że to jest najlepsze miejsce. **Radny Tomasz Gogacz** – jak będą się odbywały uroczystości to gdzie? **Stanisław Kowalski** – myślę, że na stałym miejscu. Jest to już miejsce stałe, z „Solidarnością” jesteśmy w kontakcie i nie będziemy wchodzić w żadną sprzeczkę, nie chcemy nic burzyć, tutaj by można składać kwiaty. Chcemy aby ten pomnik upamiętniający radomskich robotników tutaj stanął. **Radna Katarzyna Pastuszka – Chrobotowicz** – dla mnie ma znaczenie, aby uroczystości odbywały się na starym miejscu. **Pan Stanisław Kowalski** – może źle zinterpretowałem, ma to wielkie znaczenie, uważam, że to pierwotne miejsce to symbol i tam będą się odbywały uroczystości, my tylko chcemy, aby powstał pomnik. To miejsce jest istotne, tam Papież Jan Paweł II był, to jest historia, my nic nie chcemy zmieniać. **Radny Robert Utkowski** – przychylając się do Państwa wniosku zamknijmy ten temat, który od 30 lat jest niezakończony, Radom faktycznie nie ma miejsca upamiętniającego radomskich robotników, to miejsce jest bardzo dobre, tam się działy te wydarzenia. Uważam, że Komisja powinna pozytywnie zaopiniować ten wniosek, żeby Komitet mógł tę sprawę procedować dalej i mam nadzieję, że to doprowadzi do szczęśliwego zakończenia. I ta bryła pomnika jest taka, jak Ci ludzie, nie wywyższa się, nie stoi na piedestale jest taką, że i dzieci mogą do niej podejść i zobaczyć, że Ci ludzie byli tacy jak my. **Pan** ... mnie się wydaje, że to miejsce i forma pomnika nie powinno dzielić, a bardziej łączyć. Wycieczki szkolne czy turyści będą mogli tam usiąść, jest to miejsce na trasie spaceru historycznego, który został stworzony przez IPN, jest przestrzeń, może to być kolejna atrakcja, która ubogaci tę historię. **Pan Stanisław Kowalski** – i tak wygląda ten projekt- ten wózek i Ci ludzie, którzy tam siedzą, każdy artysta ma swoją wizję, myślę, że rodzice, którzy tu przyjdą z dziećmi, będą mogli opowiedzieć im historie, łatwo będzie można pokazać młodym tę historię, zamknie się ten etap, jest to biała plama u nas. **Radna Katarzyna Pastuszka – Chrobotowicz** - czy był tylko jeden projekt? **Pan Stanisław Kowalski** tylko jeden, Pan Wojciech Burakowski znalazł człowieka z Kielc, który się tego podjął, wykonał ten projekt. **Radna Magdalena Lasota** – a finansowanie macie Państwo zapewnione. **Radny Adam Bocheński** – a jaki będzie koszt? **Pan Stanisław Kowalski** – koszt może 400 – 500 tys. złotych, ten pomnik będzie zrobiony w brązie. **Radna Katarzyna Pastuszka – Chrobotowicz** – jaką wysokość będzie miał ten pomnik? **Pan** ... - około 2,5 metra wysokości. **Pan Stanisław Kowalski** – już mamy pewne zgody, aby nie kolidował np. z awariami sieci. **Radny Dariusz Wójcik** – w ostatnim czasie udało się wiele zrobić w sprawie Radomskiego Czerwca. Ten pomnik budzi kontrowersje. Są tacy, którzy uważają, że jedynym pomnikiem jest kamień węgielny. Moja propozycja jest taka, abyśmy oddali decyzję mieszkańcom Radomia, aby mogli się wypowiedzieć, czy to jest zasadne, abyśmy kolejny raz nie wylali dziecka z kąpielą, tak jak się stało z herbem. Będę na sesji prosił o przywrócenie herbu z herbem papieskim. I obawiam się, żeby taka sytuacja nie powstała przy tym pomniku. **Pan Stanisław Kowalski** - my nie

jesteśmy bohaterami, ale chcemy, aby przed naszym odejściem powstał ten pomnik. Czas najwyższy, aby ten pomnik powstał. W każdy czwartek drzwi są otwarte, ja serdecznie zapraszam do rozmów. **Radny Jarosław Rabenda** Panie Stanisławie ja jestem za – nie wydaje mi się, aby powstanie pomnika powodowało jakieś komplikacje, tamto miejsce jest uświęcone przez wizytę Papieża. Ale ta makietą nie jest precyzyjna. Dostaliśmy projekt na e mail, ale trudno się połapać, jakieś bardzo nieprecyzyjne te rysunki, chciałbym prosić o doprecyzowanie tych rysunków. Czy państwo macie jakąś makietę lub wizualizację. **Pan Stanisław Kowalski** – ta makietą jest tylko pogładowa, a dopiero po opinii Komisji Kultury będzie zrobiona po konsultacjach wizualizacja przygotowana przez architekta. **Radny Adam Bocheński** jakie jest stanowisko „Solidarności”? **Pan Stanisław Kowalski** – ta sprawa jest uzgodniona z Solidarnością – z Panem Koślą i Panem Maszkiewiczem. **Radna Katarzyna Pastuszka – Chrobotowicz** ja mam propozycję, aby zakończyć tę dyskusję i przejść do głosowania. Przewodnicząca Komisji zarządziła głosowanie nad wnioskiem Społecznego Komitetu Budowy Pomnika Radomskiego Czerwca 76 roku w sprawie budowy pomnika poświęconego protestowi robotników radomskich zakładów w czerwcu 1976 roku. Głosowanie - radni jednogłośnie pozytywnie zaopiniowali wniosek z dnia 15.12.2020 roku w sprawie budowy pomnika poświęconego protestowi robotników radomskich zakładów w czerwcu 1976 roku – wniosek Społecznego Komitetu Budowy Pomnika Radomskiego Czerwca 76 - opinię Nr 22 Komisji Kultury i Promocji Rady Miejskiej w Radomiu dołączono do protokołu.

Ad- pkt 1 Pani Ewa Czerwińska zwróciła się do członków Komisji z zapytaniem, czy są uwagi do protokołu Nr 14 z posiedzenia Komisji. Brak uwag. Przewodnicząca Komisji zarządziła głosowanie. Radni jednogłośnie przyjęli protokół Nr 14 z posiedzenia Komisji Kultury i Promocji.

Ad - pkt 2 Radni zapoznali się ze sprawozdaniem z prac Komisji za 2020 rok Nie ma uwag. Przewodnicząca Komisji Pani Ewa Czerwińska zarządziła głosowanie- 8 radnych za przyjęciem, 0 radnych przeciw, 0 wstrzymało się od głosu. Sprawozdanie zostało przyjęte jednogłośnie- sprawozdanie dołączono do protokołu.

Ad - pkt 3 Przewodnicząca Komisji odczytała plan pracy Komisji na 2021 rok. Po dyskusji Przewodnicząca Komisji Pani Ewa Czerwińska zarządziła głosowanie - 7 radnych za przyjęciem, 0 radnych przeciw, 0 wstrzymało się od głosu. Plan pracy komisji na 2021 rok został przyjęty jednogłośnie - plan pracy dołączono do protokołu.

Ad- pkt 6 Przewodnicząca Komisji Ewa Czerwińska poinformowała, że przygotowała wniosek w sprawie powołania przez Prezydenta Miasta Radomia **Zespołu Eksperckiego** ds. Opracowania Systemu Znaków i Symboli Samorządowych Miasta Radomia. Przewodnicząca odczytała treść wniosku. **Radny Dariusz Wójcik** – nie głosujcie za tym wnioskiem, to jest rozpętanie niepotrzebnej dyskusji, nie głosujcie, aby w ogóle powoływać taką komisję, to antychrystom zależy, aby herb papieski wyrzucić. **Radny Jarosław Rabenda** – w 1999 roku Papież wydał

akt prawny, że bez pisemnej zgody Watykanu nie można używać papieskich znaków. Jest to bezprawie. Jak to rozwiązać nie wiem, jest tam wszystkiego za dużo. **Radny Dariusz Wojcik** – jest to walka lewactwa z tradycją. **Radny Robert Utkowski** – tradycję w mieście także uświęca herb, nie musi się Pan obawiać, że oni od razu będą chcieli wyrzucić to z herbu. **Radny Piotr Kotwicki** – Pan Radny Wójcik mówi o wyrzuceniu z herbu labrów papieskich. Dla mnie przykładem jest herb w mieście Lwów. Ja jestem za tym, aby uregulować sprawy dotyczące herbu, nie ma co podchodzić do zagadnienia emocjonalnie, to Rada Miejska wystąpiła o umieszczenie herbu papieskiego. Nie ma co walczyć - jest to kwestia podejmowania przez jedną i drugą stronę w tej dyskusji. Kwestia trzech koron – mamy trzy korony. Ja się tą sprawą interesuję, niestety jest tak, że ten herb nie jest idealny, ten herb jest żenujący, to jest kwestia wynikająca z historii i tradycji. Wydaje mi się, że powinniśmy do niej nawiązywać. Takim przykładem jest herb Lwowa – nie mówię o tym herbie po 1945 roku, tylko tym do 1939 roku – elementy herbu papieskiego. Powołanie tej Komisji nie musi zmierzać do tego, że ten herb będzie wyrzucony, tylko być może trzeba znowelizować jego formę, w tym herbie być może nie chodzi o cały herb tylko o jego elementy, dwa herby w jednym herbie jakby się wykluczają. Ja jestem zdania, że trzeba ucywilizować sprawy związane z herbem. Ja absolutnie nie jestem za tym, aby się pozbywać elementów herbu papieskiego, należy tylko to zrobić zgodnie z heraldyką i zgodnie z polską tradycją heraldyczną. **Radny Jarosław Rabenda** – jesteśmy jedynym miastem w Polsce tej wielkości, które nie ma uregulowanych spraw heraldycznych. Nie ma więcej pytań. **Przewodnicząca Komisji Ewa Czerwińska** odczytała wniosek i zarządziła głosowanie - 6 radnych zagłosowało za, 0 radnych przeciw, 1 radny wstrzymał się od głosu – **opinia pozytywna** - Komisja Kultury i Promocji **pozytywnie** zaopiniowała wniosek złożony przez Przewodniczącą Komisji Kultury i Promocji Ewę Czerwińską w sprawie powołania przez Prezydenta Miasta Radomia **Zespołu Eksperckiego** ds. Opracowania Systemu Znaków i Symboli Samorządowych Miasta Radomia - **wniosek nr 8 Komisji Kultury i Promocji Rady Miejskiej w Radomiu** dołączono do protokołu.

Ad- pkt 4 Zaopiniowanie projektu uchwały na **druku Nr 390** w sprawie przyjęcia przez Gminę Miasta Radomia do realizacji w 2021 roku zadania z zakresu administracji rządowej polegającego na utrzymaniu grobów i cmentarzy wojennych na terenie Gminy Miasta Radomia. Przewodnicząca Komisji odczytała projekt uchwały. Uzasadnienie otrzymaliście państwo e-mailem. Nie ma pytań. Przewodnicząca Komisji zarządziła głosowanie - 8 radnych zagłosowało za, 0 radnych przeciw, 0 radnych wstrzymało się od głosu – **opinia pozytywna** - **opinie Nr 21 Komisji Kultury i Promocji Rady Miejskiej w Radomiu** dołączono do protokołu.

Ad- pkt 7 Przewodnicząca Komisji – do Komisji wpłynęło sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami dla Gminy miasta Radomia na lata 2017 – 2020. Wszyscy otrzymali sprawozdanie i się z nim zapoznali.

Pan Sebastian Równy Dyrektor Wydziału Kultury zapytał o wnioski w sprawie Honorowego Obywatelstwa dotyczy Teresy Grodzińskiej i Jana Mariańskiego . Komisja we wrześniu 2020 roku wydała pozytywną opinię w sprawie tych kandydatur. Radna Ewa Czerwińska – jedna i druga osoba otrzymała pozytywną opinię. Radny Piotr Kotwicki – Prezydent zwrócił się o opinię, to my to zrobiliśmy. Radny Piotr Kotwicki zapytał o materiały dotyczące funkcjonowania biblioteki. Pan Sebastian Równy – ja na początku stycznia przesłałem te informacje. **Przewodnicząca Komisji Ewa Czerwińska** do dyrektora - prosimy o przygotowanie projektów uchwał w sprawie Honorowego Obywatelstwa. **Radny Adam Bocheński** czy są zabezpieczone środki na obchody 45 rocznicy Czerwca 76. Dyrektor Sebastian Równy, z tego co wiem, to zabezpieczona jest kwota w wysokości około 200 tys. złotych.

Więcej spraw nie było. Przewodnicząca Komisji podziękowała za udział w Komisji i zamknęła posiedzenie.

Przewodnicząca Komisji

Ewa Czerwińska